

Šolsko blagó.

Vaje v spisovanji. 1. Zapišite, ktere iz med naslednjih reči so usnjate, lončene, steklene, zlate, sreberne, bakrene, svinčene, železne, jeklene, kamnite, lesene, koščne: pušina krogla, klešče, globinomér (plajba), desetica, dvajsetica, sedlo, verč, glavnik, uhani, šivanka, kozarec, lonec, mlinski kamen, zid, naklo, sold, skleda, lopata, ravvalo, skarje, žlica, vilice, čevlji, rokavica, žebelj, kotel, pila, cekin, verižica pri uri, okrožnik, nož.

2. Povejte, koliko nog ima človek, konj, petelin, žaba, riba, muha, pajk, keber, metulj? Koliko voglov ima šolska tabla, koliko strani ima vsak listek, koliko strani in listkov ima »Abecednik«?

3. Kaj je šestdeset trenutkov, šestdeset minut, štiri in dvajset ur, sedem dni, trideset dni, dva in petdeset tednov, tri sto in pet in šestdeset (ali šest in šestdeset) dni, tri mesce, šest mesecev, sto let?

4. Kaj je stol, kladvo, meč, brana, črnilo, hlače, ura, jesen, voda luna, kremen, srebro, češnja, pšenica, volčja češnja, lipa, ščuka, golob, medved, zidar, podobar?

5. Izverstite, ktere iz med naslednjih živali so domače živali, ktere divje živali, ktere so tice, dvoživke, ribe, zazelke, pajkovi, košarji, červi, mehkužci: pijavka, rak, polž, kača, metulj, slanik, sova, volk, ovca, kokoš, škerjanec, jazbec, orel, osa, krap, čmerlj, martinček, deževnica (glista), jegulja, gerlica, zajec, ščinkovce, koza.

Dopisi in novice.

Iz pod Triglava. V vsak »Tovaršev« list koj pogledam in zastonj pričakujem spisa, ki ga mi slovenski ljudski učitelji po pravici smemo tirjati od onih učiteljev, ki so bili pretečene jesenske praznike v gospodarsko-kmetijski šoli na Dunaji. Povsod je navada, da tisti, ki so bili tu pa sim poslani, potem ali v kakem očitnem shodu ali časopisu naznanjajo in poročajo svoje izvedbe, ter svetu kažejo, da niso hodili po svetu za »nebodigatreba«. G. Iv. Tomšič popisuje svojih »šest tednov na Dunaji« v »Novicah«; to je sicer lepo; da pa našemu učiteljskemu listu »Tovaršu« nihče teh gospodov ne privoši besede, ni lepo. Poglejmo svoje brate na Nemškem (v dunajskih in drugih šolskih listih), in videli bomo, kako zeló jim je mar za to, da se šolsko slovstvo podpira in širi z zedinjenimi močmi. Mi slovenski učitelji smo res nekako preveč samisvoji in bi rekel nekako merzli eden proti drugemu, zato pa tudi naša reč ne napreduje enako našim sosedom. Menda smo tako odgojeni, ali kali, da nimamo pravega serca do združbe. Kar mene tiče, povem in spoznam odkritoserčno, da sem bil prva leta tudi ves sam za se, in da se tega nisem privadil nikjer drugod, kakor v pripravniški šoli. Tù sem videl, kako so učitelji eden drugega čez ramo gledali, ali še celó vpričo nas zasmehovali i. t. d. To ni prav. Učitelji pri eni šoli morajo biti pravi pobratimi med sabo in eden drugemu pomagati, kjer koli je komu treba. Tako mora biti povsod pri vseh stanovih, da se

rodí združena moč, brez ktore ni napredka in vspeha. Pri prvem učiteljskem zboru nam je osnovalni odbor nasvetoval učiteljsko društvo, ktéro bi bilo nam res potrebno, kakor ribam vode, toda sedaj je vse tiho, ne vemo, ali bo kaj iz tega, ali nič. Povsod, na Štajerskem in na Koroškem imajo naši bratje sosedje svoja društva, in mi smo še posamni vrabci, in gledamo, kdaj nam bode „prosó zorelo“. Le verjemimo, da ne bomo za svoj boljši stan prav nič dosegli, če se sami ne bomo ganili. *)

Miticoj.

Iz Postojne. Bilo je perve dni m. listopada, ko so dečki tukajšnje glavne šole po šoli prihiteli na vert (zunaj terga), kjer je bila greda okol 4° velika pripravljena in zemlja zrahljana. Tukaj so učenci pokazali, kaj so se v kratkem času pod vodstvom g. Dermelja, tukajšnjega učitelja o sadjereji navadili. Vse je bilo v lepem redu. Eni napravljajo ravne grabenčke, drugi peške polagajo, in zopet drugi brinjeve češuljice (osmukane vejice) potresajo, in vse te v pol ure. V šoli se po dokončanem šolskem uku učé sadjereje. Uni dan so smukali brinjeve veje zraven pa tudi mične slov. pesmi peli; in kako veselje je bilo viditi, ko je g. učitelj potem med učence razdelil poln jerbas lepih jabelk, ki so zrastle na sadjerejskem vertu! To ravnanje je kaj djanjsko in torej tudi koristno, ter ni brez vspeha. Pri tej priložnosti naj še omenim, da so se letošnji pripravniški odhodniki o sadjereji tudi kaj praktično podučevali, samo da časa je bilo zaradi mnogih vzrokov za to premalo odločenega; vender je vsak toliko piče dobil, da se more na tej podlagi sam dalje izobraževati. Bog daj srečo!

J. B.

Iz Ljubljane. G. skladatelj Fr. Gerbic bode na svetlo dal nekoliko napevov — za božične in obhajilne pesme. Kdor se hoče na te napeve naročiti, naj pošlje g. skladatelju 50 kr. naročnine in sicer v Cerknico (Rakek).

— Beseda v nedeljo 22. preteč. m. v čitalnici v podporo ubozim šolskim otrokom se je prav dobro obnesla na vse strani; izverševala se je prav čversto po lepem programu, pa tudi dala lepo pomoč 223 gold. za zimska oblačila ubogi šolski mladini. Bog živi vse, ki skerbé za take lepe namene!

*) Po sklepu prvega učiteljskega zbora smo pravila za „društvo ljudskih učiteljev na Kranjskem“ predložili slavni c. k. vladi, in ravno kar smo dobili za to dovoljenje. Drugo več o tem prekoristnem društvu.

Fredn.

Premembe v učiteljskem stanu.

V lavantinski škofiji. Poterjeni so g. g.: Jože Kokalj, zač. učitelj pri sv. Marjeti na Laškem; — Luka Krajnec, zač. učitelj pri sv. Martinu na Paki; — Anton Flis, izgledni učitelj v Laškem, poterjen pri c. k. vladi; — Lorenc Šijanec, zač. učitelj pri sv. Lenartu pri Vel. nedelji; — Janez Rajh, zač. učitelj pri sv. Vidu na Planini; — Janez Hribernik, zač. učitelj v Dobovi, — Jožef Rajko, zač. učitelj v Ulimji. — Postavljeni in prestavljeni so g. g.: — Jožef Šeliga, učitelj pri sv. Vidu na Planini za poterjenega učitelja k sv. Jeri na Laškem; —